

Stumberger Sabina: Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja — 20 stoletje : KS Šmartno pri Slovenj Gradcu. — 49 str., 15 pril. fot. — S1 (1984)

Vinkl Darko: Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja — 20 stoletje : občina Ravne na Koroškem. — 24 str., 9 pril. fot. — S1 (1984)

1.5. ETNOLOŠKE OBRAVNAVE POKLICNIH IN SOCIALNIH SKUPNOSTI

Pavlin Andrejka: Etnološki prikaz načina življenja in kulture mirenskih čevljarjev od začetka razvoja obrti (okoli leta 1850) do danes. — 73 str., pril. — D (1984)

2.6.2. Raziskovalci, zbiratelji, ljubitelji; biografije, obletnice, ...

Cobal Nadja: Življenje Matije Zadravca. — 34 str., pril. — S1 (1984)

Naloge, oddane v prvi polovici leta 1984, so uvrščene že v bibliografijo za leto 1983, objavljeno v prejšnji številki Glasnika SED.

INGRID SLAVEC

KRONIKA

od 1. julija do 31. decembra 1984

Od 5. do 15. julija je bil Julijan Strajnar v Kovačevi na Češkoslovaškem, kjer se je udeležil terenskega dela in mednarodnega seminarja o ljudskih glasbilih.

11. in 12. septembra je potekal prvi del seminarja o etnološkem filmu, ki ga je vodil Naško Križnar iz Avdiolovizualnega laboratorija pri ZRC SAZU in pripravil skupaj s SED. Teoretičnega in praktičnega dela seminarja, ki se je nadaljeval 30. oktobra, se je udeležilo 16 etnologov, med njimi 3 študentje. (Glej prispevek N. Križnarja)

14. septembra so v Pokrajinskem muzeju Maribor v sodelovanju z Istarskim muzejem iz Beograda pripravili razstavo Srbsko srednjeveško orožje.

15. septembra je bila na gradu Goričane ob 50-letnici pokrajinske partijske konference v Goričanih otvoritev novo postavljenih stalnih zbirk iz Indonezije in Mehike in občasni razstav: Keramika zahodne Afrike in Darovi predsedstva SFRJ.

26. septembra je imel Janez Bogataj v Odprti univerzi Marksističnega centra Univerze v Mariboru predavanje Kakšna dediščina je gibanica? (O etnološkem pojmovanju kulture in kulturne dediščine ter o pogledih na uporabnost spoznanj v vsakdanjem življenju). Predavanje je spremljal prikaz barvnih diapozitivov.

27. septembra je bil na Filozofski fakulteti sestanek o preučevanju etnološke podobe slovenskega zamejstva. Srečanja in pogovora o dosedanjih raziskavah in bodočih načrtih so se poleg etnologov iz Ljubljane iz zamejstva udeležili Lučka Abram iz Trsta, Marija Kozar-Mukič, Katarina in Jozsef Hirnök iz Porabja, iz Avstrije pa dr. Pavle Zablatnik, Avgustin Malle, Herta Laussegger in Berti Logar. Iz njihovih poročil in mnenj je mogoče razbrati, da so, z izjemo Porabja, razmeroma skromni etnološki prispevki in nesistematično raziskovanje nasledke pomanjkanja oz. kar odsotnosti poklicnih etnologov, ki bi se lahko načrtno vključili v nalogo Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja oz. v raziskovalni projekt Način življenja Slovencev v 20. stoletju.

27. in 28. septembra je bilo v Sežani posvetovanje Zaton kraške arhitekture. Pripravilo ga je Slovensko konservatorsko društvo; udeležilo se ga je tudi nekaj etnologov.

30. septembra je bila na gradu Goričane predstava indonezijskega gledališča senčnih lutk in projekcija filmov o Indoneziji.

Igor Cvetko in Julijan Strajnar sta se 30. septembra in 1. oktobra z referatom udeležila sestanka etnomuzikologov v Radovišu.

Od 2. do 5. oktobra je bil v Radovišu 31. kongres Zveze društev folkloristov Jugoslavije. Igor Cvetko, Julijan Strajnar in Marko Terseglav so se ga aktivno udeležili. (Glej prispevek M. Terseglava)

5. in 6. oktobra je Tone Cevc predaval na posvetovanju za koroške zbiralec ljudskega blaga v Tinjah.

8. oktobra je Julijan Strajnar sodeloval na posvetovanju o narodnozabavni glasbi v Ptuj.

9. oktobra je imel Naško Križnar v okviru muzejskih večerov v Idriji predavanje Ljudska kultura zahodne Slovenije v etnoloških filmih s projekcijo filmov.

10. oktobra je v mariborski Odprti Univerzi Damjan Ovsec govoril o družabnosti v mestnem tkivu, o pomenu mestnega prostora in pripadajočem načinu življenja v preteklosti in sedanjosti.

10. oktobra je na Oddelku za etnologijo FF diplomiral Marko Meglič.

10. oktobra so v Etnološkem oddelku Pokrajinskega muzeja Koper odprli razstavo bačuk Erminija Majkusa.

12. oktobra je bil v Portorožu posvet Sečoveljske soline — sedanjost in prihodnost. Ob predstavitvi urbanističnih,

ekoloških in gospodarskih vidikov prikaza možnosti ureditve in uporabe tega prostora sta etnološki vidik predstavili Zora Žagar z zgodovinskim orisom razvoja piranskih solin in Mojca Ravnik, ki je govorila o solinah kot kulturni dediščini in njenem varstvu.

16. in 17. oktober sta bila posvečena 50-letnici Folklornega inštituta (zdaj Sekcija za glasbeno narodopisje ISN ZRC SAZU).

Ob tej priložnosti so sodelavci Sekcije v Prešernovi dvorani SAZU pripravili razstavo o razvoju in delu te ustanove. K prazničnemu razpoloženju ni pripomogla le izčrpna in zanimiva razstava, temveč tudi številni gostje, množica voščil za uspešno delo, izviren glasbeni in kulturni program. 16. oktobra popoldne in 17. oktobra dopoldne je bilo na SAZU posvetovanje na temo Ljudsko glasbeno izročilo in sodobnost, ki so se ga udeležili tudi gostje iz tujine. 16. oktobra zvečer je bilo v Okrogli dvorani Cankarjevega doma "Srečanje z ljudskimi godci in pevci." (Glej prispevek M. Terseglava)

20. oktobra so v Pokrajinskem muzeju Celje iz grdiva etnološke fototeke predstavili Kmečke domačije na Celjskem. Razstava je bila na ogled do 20. novembra.

25. oktobra je mag. Duša Knel Umek na Filozofski fakulteti javno zagovarjala doktorsko disertacijo "Skupnosti in družbeno razlikovanje v Vitanju od 70. let 19. stoletja do druge svetovne vojne".

25. oktobra je o muzejskih problemih in spoznanjih o muzejih v ZDA, Kanadi in na Nizozemskem govoril v Piranu Janez Bogataj.

25. oktobra je na znanstvenem posvetovanju Družbeno in kulturna podoba slovenske reformacije na SAZU sodelovala Marija Stanonik z referatom Slovenski protestanti in vprašanje slovstvene folklorne.

27. in 28. oktobra se je Julijan Strajnar z referatom udeležil mednarodnega znanstvenega sestanka o glasbi sredozemskih dežel v Sassariju na Sardiniji.

30. oktobra je bila na Vrhu v Italiji javna predstavitev filma Ustavljanje pusta. Pri realizaciji in promociji sta sodelovala Naško Križnar in Igor Cvetko.

30. oktobra so na SAZU predstavili novo knjigo dr. Toneta Cevca Arhitekturno izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev na Slovenskem.

8. in 9. novembra je bilo v Mariboru posvetovanje o etnologiji in historiografiji. Pobudnika psveta sta bila Slovensko etnološko društvo in Zveza zgodovinskih društev Slovenije, za organizacijo in izvedbo pa so poskrbeli še sodelavci Marksističnega centra Univerze v Mariboru in Pokrajinskega muzeja Maribor. Prvi dan je bila razprava posvečena teoretskim vidikom razmerja med zgodovino in etnologijo in popoldne preučevanju NOB. udeleženci so si prvi dan ogledali stalno zbirko Pokrajinskega muzeja Maribor in se zvečer zbrali na sprejemu mariborskih gostiteljev. Naslednji dan je tekla razprava o sodelovanju historičnih ved pri raziskovanju in muzejskih predstavah slovenske kulturne zgodovine. (Glej prispevek M. Zadnikarja)

13. novembra so v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani odprli razstavo Madžarska ljudska umetnost, ki jo je posredoval Etnografski muzej iz Budimpešte.

Od 15. novembra do 15. decembra je bil v Kraški muzejski zbirki v Postojni razstavljen Vetrnik Inje Smerdel iz Slovenskega etnografskega muzeja.

16. novembra se je Marko Terseglav udeležil proslave ob 80-letnici Österreichisches Volksliedwerk na Dunaju.

Sredi novembra je bila na študijskem obisku na Oddelku za etnologijo sovjetska etnologinja Margareta S. Kašuba, ki je 21. novembra študentom etnologije govorila o etnološkem delu v SZ, posebej na Inštitutu za etnografijo sovjetske akademije v Moskvi, in o svojem preučevanju družine v Jugoslaviji.

V okviru Ostrovrharjevih srečanj je 17. novembra Boris Kuhar predaval o kulturi in umetnosti vzhodne Afrike, 18. novembra pa sta Pavla Štukelj in dipl. inž. Didi Suehadi govorila o kulturi in umetnosti v Indoneziji.

Julijan Strajnar je pripravil scensko glasbo za novembrski gledališki premieri — monodramo Fraklova vrnitev

in lutkovno igro Martin Krpan.

1. decembra je Marko Terseglav postal član v The international organization of folk art.

12. decembra sta bila na oddelku za etnologijo FF gosta dr. Ion Vladutiu z Inštituta za folkloro v Bukarešti in dr. Dušan Drljača z Etnografskega inštituta SANU v Beogradu. Dr. Vladutiu je študentom v spremljavi diapozitivov predaval o svojem preučevanju Istroromunov, dr. Drljača pa je predstavil spoznanja iz raziskovanja Poljakov v Jugoslaviji.

13. in 14. decembra je bilo v Portorožu tretje posvetovanje Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije. Tokrat ni bilo več namenjeno zgodovinskemu pregledu razvoja in stičišč obeh nacionalnih etnologij kakor v Ormožu in Varaždinu, temveč preučevanju Istre. Slovensko, hrvaško in italijansko govoreči udeleženci so v referatih predstavili bogato kulturno dediščino istre, ki pa je še vedno premalo in nenačrtno preučena. Prvi večer posvetovanja sta popestrila glasbena dogodka — predstavitev plošče Canti e musiche popolari dell' Istria Veneta Roberta Starca in koncert skupine istranov. Naslednji dan je bila predstavljena filmska dokumentacija o Izoli, ki je nastajala med letoma 1979 in 1984, sledila pa je zaradi slabega vremena skrajšana ekskurzija.

14. decembra sta se Igor Cvetko in Julijan Strajnar udeležila strokovnega posveta o vlogi ljudske glasbe v NOB v sklopu festivala Kurirček.

15. decembra je bil Marko Terseglav v Beogradu na seji predsedstva Zveze društev folkloristov Jugoslavije in seji uredniškega odbora Narodnega stvaralaštva.

Istega dne je Julijan Strajnar v Trstu sodeloval v diskusiji ob promociji navedene plošče istrske glasbe Roberta Starca.

18. decembra je imel dr. Ion Vladutiu na Oddelku za etnologijo FF drugo predavanje za študente. Govoril je o nomadih in transhumantni paši v jugovzhodni Evropi.

21. decembra je Pokrajinski muzej Ptuj v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra pripravil razstavo Kje so tradicionalne obrti. Po otvoritvi je imel o tej temi predavanje Janez Bogataj.

V izteku leta 1984 sta poleg omenjene knjige dr. Toneta Cevca izšli še dve pomembni etnološki deli — izbrani spisi dr. Franja Baša z naslovom **Stavbe in gospodarstvo na slovenskem podeželju**, v redakciji dr. Angelosa Baša, in plod dolgoletnega raziskovalnega dela dr. Nika Kureta **Maske slovenskih pokrajin**.

Ob knjižnih novostih pa moramo omeniti še dragoceno brošuro o delu Folklornega inštituta oz. Sekcije za glasbeno narodopisje, ki jo je za 50. obletnico te ustanove pripravila in uredila dr. Zmaga Kumer.

INGRID SLAVEC